

Sprawozdanie Zarządu Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego z działalności w latach 2014–2018

W wyniku głosowania na Zjeździe PTD w Warszawie, w dniu 19 września 2014, wybrano nowy Zarząd PTD. W jego skład weszli: prezes – Jacek Borowski, wiceprezes – Piotr Krasiński, wiceprezes – Jan Bigoszyński-Łazucki, sekretarz – Małgorzata Morończyk, skarbnik – Iwona Gajewska, redaktor wydawnictw – Katarzyna Fidura-Tratkiewicz. Komisja Rewizyjna: Grzegorz Nowak – przewodniczący, Piotr Latocha – zastępca przewodniczącego i Ewa Jerzak – sekretarz, Agnieszka Kościelak oraz Tomasz Maliński – członkowie. Sąd Koleżeński: Mieczysław Czekalski – prezes, Jerzy Tumiłowicz – wiceprezes, Narcyz Piórecki – sekretarz, Tomasz Bojarczuk i Łucja Swińto – członkowie.

W końcu grudnia 2014 roku, liczba członków Towarzystwa wynosiła 380 osób, obecnie jest 424 członków zwyczajnych i 28 członków wspierających.

Pierwsze zebranie nowo wybranego Zarządu PTD odbyło się w dniu 2 października 2014 roku. Od tamtego czasu spotkaliśmy się oficjalnie 27 razy (ostatnie spotkanie miało miejsce 30 sierpnia 2018 roku). Wiele bieżących spraw załatwialiśmy poprzez naszą zarządową skrynkę mailową. Jeśli pominąć okresy wakacyjne, wypada to średnio niemal raz w miesiącu.

Poniżej przedstawiam w skrócie sprawy, którymi zajmował się zarząd i całe Towarzystwo (kolejność ich przedstawienia wynika z kalendarium).

- Upominaliśmy się o Puszcę Białowieską. W lutym 2015 roku został wysłany list prezesa zarządu PTD do pani prezes Rady Ministrów – Beaty Szydło, wyrażający nasz niepokój o losy Puszczy Białowieskiej. Wystosowanie przez Zarząd PTD pisma do rządu RP spowodowało zaproszenie do uczestnictwa w konferencji zorganizowanej przez Ministra Środowiska „Puszcza – mity, fakty i przyszłość”, która odbyła się w Warszawie i Białowieży, gdzie 12 i 13 marca 2016 r. nasze stanowisko prezentował Jacek Borowski.
- Nadal zajmowaliśmy się drzewami alejowymi i przydrożnymi. Najwyższa Izba Kontroli ogłosiła wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zmiany przepisów ustawy o ochronie przyrody, która uniemożliwiłaby ponowne sadzenie drzew w miejscach, gdzie ze względu na bezpieczeństwo ruchu, uprzednio je wycięto. Prezes Jacek Borowski skomentował na naszej stronie internetowej tę zagrażającą przydrożnym drzewom zmianę, a Piotr Tyszkochmielowiec, lider programu „Drogi dla Natury”, z zaprzyjaźnionej i współpracującej z PTD – Fundacji Ekorozwoju, napisał list otwarty, dostępny na stronie tejże fundacji.
- Popieraliśmy pozytywne zmiany w ustawie o ochronie przyrody. W marcu 2017 r. prezes Jacek Borowski w imieniu Zarządu PTD przesłał pismo do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. Pismo zostało wysłane również na osobiste adresy e-mailowe wszystkich jej członków. W piśmie poparliśmy propozycje zmian w ustawie o ochronie przyrody zaproponowane przez ekspertów i społeczników z terenu Dolnego Śląska. Wspólne postulaty zostały uwzględnione w czasie obrad komisji i w późniejszych dyskusjach sejmowych. W trakcie obrad komisji nasze Towarzystwo zostało wymienione jako jedyne spośród wnioskujących.
- Zajmowaliśmy się pomocą w ratowaniu całych drzewostanów, na przykład w Celestynowie i pojedynczych drzew, na przykład w Lubaniu.
- Wykonaliśmy trzy znaczące ekspertyzy. W dniu 3 marca 2015 r. Marzena Suchocka i Jacek Borowski złożyli ekspertyzę wykonaną dla Zarządu Oczyszczania Miasta Warszawy.

Opracowanie dotyczyło zastosowania nowoczesnych, przepuszczalnych materiałów bitumicznych, w misach pod drzewami ulicznymi. Dochód w całości został przeznaczony na poratowanie finansów Towarzystwa. Nasza współpraca z władzami Warszawy dotyczyła także działań nazwanych „Wsparcie działań Zarządu Zieleni m.st. Warszawy w programie objęcia specjalistycznymi zabiegami pielęgnacyjnymi wybranych drzew sędziwych w Warszawie”. Zespół złożony z członków PTD przeznaczył 10% dochodu na rzecz działalności Towarzystwa. Najważniejszym dokumentem opracowanym przez zespół siedmiu osób, działających w ramach PTD były „Standardy kształtowania zieleni Warszawy”, których redakcją zajęli się Jacek Borowski, Beata Fortuna i Jan Łukaszewicz. Zostały one przyjęte przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy, jako oficjalny dokument (załącznik) do programu ochrony środowiska miasta. Standardy są obowiązujące przy projektowaniu, zakładaniu i utrzymaniu zieleni w Warszawie. Również w tym przypadku 10% dochodu przeznaczone zostało na działalność PTD.

- Istotne i wielokrotnie dyskutowane było powołanie Sekcji Drzew Pomnikowych, Sekcji Róż i ich regulaminów.
- Dyskutowaliśmy naszą obecność na wystawie „Zieleń to Życie”. W ostatnim roku kadencji, czyli 2018 roku, uzyskaliśmy istotną zniżkę w opłacie za miejsce na wystawie, więc zdecydowaliśmy się zaakcentować w czasie jej trwania naszą obecność.
- Bliskie nam były sprawy biblioteki PTD, dobrze prowadzonej przez Joannę Dudek-Klimiuk z siedzibą w SGGW. Wymieniamy nasze roczniki z *Arnoldia* i *International Dendrology Society Yearbook* oraz *Mitteilungen der Deutschen Dendrologischen Gesellschaft* i *Ginkgoblätter* a także z wydawnictwem fińskiego towarzystwa dendrologicznego — *Sorbifolia*.
- W czasie kadencji wydane zostały cztery Roczniki PTD oraz dwa albumy o szkółkach w Pożogu i Podzamczu. Z okazji Zjazdu w Bolestraszcach i Lwowie ukazały się materiały zjazdowe i reprint ostatniego, przedwojennego Rocznika Dendrologicznego. Tu należą się szczególne podziękowania Jakubowi Dolatowskiemu i Joannie Dudek-Klimiuk. Cały czas aktualna i dyskutowana była sprawa punktacji ministerialnej dla Rocznika. Obecnie to 7 punktów MNiSW. Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego został po raz kolejny zaindeksowany na liście czasopism naukowych. Wartość wskaźnika ICV wynosi obecnie 49,8. Nasze wydawnictwa znalazły miejsce w wersji elektronicznej na www.ptd.pl. Wydaliśmy cztery numery Wiadomości Dendrologicznych, jeden redagowany przez Jakuba Dolatowskiego, pozostałe pod redakcją Katarzyny Fidury-Tratkiewicz, Małgorzaty Morończyk i Jacka Borowskiego.
- Z różnym powodzeniem upominaliśmy się o regularne wpłacanie składek członkowskich i pozyskiwanie członków wspierających. Zdaje się, że jedyną metodą na terminowe składki jest stałe przypominanie, co czynili sekretarz Małgorzata Morończyk i skarbnik Iwona Gajewska. Z powodu niepłacenia składek byliśmy zmuszeni usunąć z Towarzystwa znaczną liczbę osób.
- Zajmowaliśmy się zarządzaniem i prowadzeniem strony internetowej, w czym brała udział Katarzyna Fidura-Tratkiewicz. Bardzo istotne jest sprawne administrowanie stroną, obecnie z powodzeniem zajmuje się tym M. Jagodzińska, autorka aktualnej wersji strony. Omawialiśmy naszą obecność na FB i transmisji naszych spotkań w Internecie.
- W dniach 23 - 25 września 2016 roku odbył się zjazd w Bolestraszcach i we Lwowie, w którego organizację zaangażowane było kierownictwo Arboretum w Bolestraszcach z Narcyzem Pióreckim i Elżbietą Żygałą, oraz cały zarząd warszawski. Na zjeździe wybraliśmy

nowego Członka Honorowego PTD w osobie Szczepana Marczyńskiego. Zjazd ten w ocenie prezesa PTD był interesujący i udany.

- Omawialiśmy również, prowadzone przez Piotra Banaszczaka, sprawy zatwierdzania i przyjmowania nowych kolekcji narodowych PTD, których obecnie mamy dziewiętnaście.
- Trzykrotnie, w latach 2016, 2017 i 2018 objęliśmy patronatem „Festiwal Ogrodowy” a w roku 2016 uczestniczyliśmy w „Festiwalu derenia” w Arboretum w Bolestraszcach.
- Przed zakończeniem kadencji wiele miejsca w dyskusjach poświęciliśmy zjazdowi Kaszubsko-Pomorskiemu, w którego organizację zaangażowani byli Zbigniew Sobisz, Urszula Nawrocka-Grześkowiak, Mariola Truchan, Marcin Kubus i Grzegorz Nowak, oraz zarząd warszawski.
- Trzynastego września 2018 roku Jacek Borowski, reprezentował PTD na uroczystościach 200-lecia OB w Warszawie. Na ręce dyrektora Hanny Werblan-Jakubiec złożyliśmy adres gratulacyjny.
- Członkowie zarządu i Towarzystwa angażowali się we współpracę z dendrologami z innych krajów. W czasie wycieczki do południowej Anglii poznaliśmy Harriet Tupper – Przewodniczącą Międzynarodowego Towarzystwa Dendrologicznego (IDS). Piotr Banaszczak, Tatiana Swoczyna, Ewa Zaraś-Jajnuszkiewicz i Jacek Borowski spotkali się i oprowadzali po Arboretum Rogowskim i parkach warszawskich uczestników wycieczki Szwedzkiego Towarzystwa Dendrologicznego. Bronisław Jan Szmit, Piotr Banaszczak i Jacek Borowski spotkali się w bardzo serdecznej atmosferze z prezydentem Deutsche Dendrologische Gesellschaft, Eike J. Jablonskim.

W latach sprawozdawczych, zostało zorganizowanych i wygłoszonych 45 referatów i wykładów o różnicowanej tematyce dendrologicznej od fizjologii i anatomii roślin, poprzez historię dendrologii i szkółkarstwa, po uprawę różnych rodzajów i grup roślin. Z tej liczby 20 przez Oddział Szczeciński, 9 przez Wielkopolski, pozostałe 16 przez zarząd w Warszawie, włączając w to zebrania zorganizowane przez Sekcję Drzew Miejskich i Sekcję Róż. Zarząd warszawski zorganizował trzy wystawy, a to: rysunków Bernda Schulza, plakatów Kolekcji Narodowych PTD i „RUS IN URBE miasta ogrody, parki miejskie, ogrody botaniczne”.

Byliśmy organizatorami lub współorganizatorami sześciu konferencji. W czasie VII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego „Drzewa w cieniu człowieka”. Kolejna to „Wizja Zero dla Polskich Alej – Poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach obsadzonych drzewami” zorganizowana przez zaprzyjaźnioną z naszym Towarzystwem Fundację EkoRozwoju i powiązany z nami umową o współpracy Polski Kongres Drogowy. Dwie konferencje szkoleniowe zorganizowana przez Oddział Szczeciński pod wspólnym tytułem „Pielęgnacja i ochrona drzew we współczesnej praktyce oraz w świetle zapisów ustawy o ochronie przyrody”. Konferencja międzynarodowa „Drzewa, parki i ogrody – dziedzictwo kultury i natury Małopolski Wschodniej”, w czasie zjazdu Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego w Bolestraszcach i we Lwowie. Wiosną, 25 maja 2018 r. zarząd współorganizował z Benedyktynami z Lubania, konferencję „Kasztanowiec Benedykt – jak chronić, aby nie szkodzić”.

O odbyło się 31 wycieczek, z czego 9 zorganizował Oddział Szczeciński, 2 – Wielkopolski (dwudniowe spotkania nazwane Weekend Wielkopolski), wszystkie pozostałe – 18 zarząd w Warszawie. Były wśród nich wycieczki zagraniczne i wielodniowe, między innymi ogrodów południowej Anglii między 21 a 27 kwietnia 2015 roku. Wyjazd, zorganizowany przez Piotra Krasieńskiego, zaliczamy do niezwykle udanych. Oddział Szczeciński z Marcinem Kubusem i Grzegorzem Nowakiem organizował wycieczki do Niemiec, głównie na wystawy szkółkarskie

i kwaciarskie. Ten sam oddział zorganizował w dniach 28 - 27 maja bardzo interesujący wyjazd na teren Łuku Mużakowa i Dolnych Łużyc. W oddziałach i w zarządzie spotykaliśmy się też towarzysko, głównie z okazji świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy. Po raz pierwszy, 5 stycznia 2018 roku, zorganizowaliśmy w Warszawie „Bal Dendrologa”.

Wszystkim prelegentom, organizatorom spotkań i wycieczek składamy serdeczne podziękowania.

Nie wszystko w pracy zarządu było idealne, dotyczy to na przykład, opóźnień w załatwianiu spraw bieżących.

Podsumowując, należy stwierdzić, że działalność PTD i zarządu była różnorodna, i wydaje się, owocna.

W imieniu Zarządu PTD pragnę podziękować wszystkim członkom za ich wkład w działanie i rozwój Towarzystwa.

Szczególne podziękowania kieruję do członków wspierających, których hojność pozwoliła na poszerzenie naszej działalności. Nazwy firm i osób podawane były corocznie w Roczniku PTD, Wiadomościach Dendrologicznych i na stronie internetowej.

Dziękuję za zaangażowanie wszystkim koleżankom i kolegom z oddziałów i sekcji, szczególnie z Oddziału Szczecińskiego i Wielkopolskiego. Dziękuję przewodniczącym sekcji: Piotrowi Banaszczakowi, Marcie Monder, Piotrowi Murasowi i Marzenie Suchockiej, przewodniczącym oddziałów: Marcinowi Kubusowi, Władysławowi Danielewiczowi i Tomaszowi Bojarczukowi. Osobne podziękowanie należy się Piotrowi Banaszczakowi za prowadzenie spraw kolekcji narodowych PTD.

Gorąco dziękuję redakcji Rocznika Dendrologicznego w osobach Jakuba Dolatowskiego i Joanny Dudek-Klimiuk, oraz wspierającej redaktora, Annie Dolatowskiej.

Wyrażam podziękowanie osobom współpracującym z zarządem: księgowej – Katarzynie Andrzejewicz, administratorce strony internetowej – Marii Jagodzińskiej, grafikowi odpowiedzialnemu za szatę graficzną i skład naszych wydawnictw – Rafałowi Wiśniewskiemu, oraz prowadzącemu nasz fanpage na Facebooku – Tomaszowi Dymnemu z Arboretum w Wojślawicach.

Wyrażam wdzięczność władzom Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Szczecinie i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu za udostępnianie pomieszczeń niezbędnych dla prowadzenia działalności Towarzystwa.

Osobne podziękowania należą się ustępującemu zarządowi. Dziękuję Koledze Piotrowi Krasieńskiemu, za organizację wielu wykładów i wycieczek, Janowi Łazuckiemu, za kontakty ze środowiskiem szkółkarzy, Katarzynie Fidorze-Tratkiewicz za prowadzenie redakcji Wiadomości PTD i strony internetowej, Iwonie Gajewskiej za rzetelne pilnowanie naszych finansów i wszelką pomoc organizacyjną, Małgorzacie Morończyk za trudne i pracochłonne prowadzenie sekretariatu i wszelkie inne prace. Drodzy Koleżanki i Koledzy, nasza wspólna kadencja dobiega końca, dziękuję Wam w imieniu Towarzystwa, bez Waszego zaangażowania wszystkie nasze działania byłyby niemożliwe. Dziękuję Wam również za wspaniałą atmosferę w czasie naszych spotkań.

W imieniu Zarządu PTD

Prezes Jacek Borowski